

Staat van Duitsland: Media onder vuur

Debatmiddag van het Duitsland Instituut Amsterdam

[Achtergrond](#) - 26 mei 2016 - Auteur: Rosa Pelser

De Bayerische Rundfunk deed deze maand onderzoek naar het vertrouwen van de Duitse bevolking in de media. Aanleiding voor het onderzoek is de aanhoudende kritiek op de journalistiek. De Duitse media kampen al langer met een geloofwaardigheidsprobleem. Het is een van de thema's van debatmiddag 'De Staat van Duitsland' op 3 juni in Amsterdam.

Een groot deel van de Duitse bevolking heeft de zogenoemde kwaliteitsmedia nog altijd hoog zitten, blijkt uit het representatieve [onderzoek](#), dat in opdracht van de Bayerische Rundfunk werd uitgevoerd door gerenommeerd onderzoeksinstituut Infratest dimap. Driekwart van de ondervraagden vindt de publieke omroepen en dagbladen, zoals de Süddeutsche Zeitung en de Frankfurter Allgemeine Zeitung, geloofwaardig en betrouwbaar. Daarnaast informeert een ruime meerderheid zich via de gevestigde media over actuele gebeurtenissen.

De Staat van Duitsland

Het Duitsland Instituut viert op 3 juni zijn 20e verjaardag met 'De Staat van Duitsland'. Over de Duitse media in tijden van Pegida en AfD spreken oud-NOS-correspondent Wouter Meijer en journaliste Annette Birschel, correspondent voor verschillende Duitse media. Andere sprekers zijn o.a. Paul Spies (Stadtmuseum Berlin), Friso Wielenga (Zentrum für Niederlande-Studien Münster), Dieuwke van Ooij (Nieuwsuur), Kees van Paridon (Erasmus Universiteit Rotterdam), Johan Simons (intendant Ruhrtriennale, artistiek directeur NTGent) en Ton Nijhuis (Duitsland Instituut). [Meld je aan](#)

Het onderzoek laat ook de twijfel van de Duitse bevolking zien over de geloofwaardigheid van de Duitse media. Zo heeft 60 procent van de ondervraagden de indruk dat de media wordt voorgeschreven waarover ze moeten schrijven. 65 procent denkt dat journalisten vaak niet durven te zeggen wat ze denken. 27 procent gelooft zelfs dat het nog verder gaat en dat journalisten regelmatig feiten bewust verkeerd weergeven.

Media in Duitsland kampen al langer met een geloofwaardigheidprobleem. Zo is de invloed van de politiek op de publieke omroepen groot en staat de diversiteit

van het medialandschap steeds verder onder druk. (Zie: [Barre tijden voor de Duitse journalistiek](#))

Lügenpresse

Met de komst van anti-islambeweging Pegida in 2014 heeft de discussie nog een andere dimensie gekregen. Veel Pegida-aanhangers wantrouwen de media en noemen de gevestigde media *Lügenpresse* (leugenpers). Een controversiële term, omdat deze vooral in de nazitijd veel gebruikt werd. In januari van dit jaar bleek echter dat het gebruik zich niet beperkt tot aanhangers van Pegida. Uit een peiling van het Allensbach Instituut van januari blijkt dat 39 procent van de Duitse bevolking vindt dat deze term hout snijdt. (Zie: [Publieke omroep kampt met geloofwaardigheid](#))

Ook na de aanrandingen tijdens nieuwsjaarsnacht in Keulen kwam er veel kritiek op verschillende media. Zo zou de berichtgeving veel te laat op gang zijn gekomen door politieke invloed en journalistieke zelfcensuur. De FAZ verweet de publieke zenders ARD en ZDF in hun speciale uitzendingen over Keulen niet te hebben willen praten over integratieproblemen met jonge Arabieren en Noord-Afrikanen, bang dat er een verband zou worden gelegd met de vluchtelingencrisis.

Het verwijt dat de politiek te veel invloed op de media heeft, leidde in 2014 tot een zaak bij het Constitutioneel Hof. Die bepaalde dat politici in de Fernsehrat van de ZDF, die de zender controleert, te veel invloed hadden. Dat is in strijd met de 'afstand tot de staat' die de Duitse grondwet voorschrijft.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/16694/staat-van-duitsland-media-onder-vuur>